

Je bent een mooi mens...

Hoe God je karakter vormt (1): vrucht van de Geest

Jos Douma, zondag 1 mei 2011

Toelichting op de titel van de preken serie

Het is een prachtig compliment om te krijgen en om te geven: Je bent een mooi mens! Als je wilt uitleggen wat daarmee bedoeld wordt, dan klinken er al snel woorden als: authentiek, eerlijk, vriendelijk, geduldig, liefdevol. Een Bijbellezer zou dan kunnen denken aan wat de 'vrucht van de Geest' wordt genoemd (door Paulus in Galaten 5 vers 22 en 23): 'liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.' Iemand die deze eigenschappen bezit, is zeker een mooi mens!

In tien preken staan we stil bij de Bijbelse boodschap over een mooi mens zijn. Dat heeft alles te maken met ons innerlijk, met ons karakter. En we voelen ook direct aan dat hier nog veel te groeien valt. Want we kennen allemaal onze worstelingen met ongeduld, egoïsme, liefdeloosheid of een veroordelende houding.

Maar kán dat eigenlijk wel: een mooi mens zijn? Ja, dat kan! De Bijbelse boodschap is dat God bezig is om ons zo te vormen dat we zijn beeld weer gaan vertonen, dat we gaan lijken op de mooiste mens die ooit op aarde geleefd heeft: Jezus! Wat had die man lief, wat was hij vol vreugde, wat een vrede straalde er van hem af!

Ik hoop dat het horen van de preken en het je verdiepen in de vrucht van de Geest ertoe mag leiden dat je er nog meer naar verlangt om een mooi mens te zijn. Niet omdat God dan meer van je zal houden (want hij houdt al lang onvoorwaardelijk van je), maar omdat het zichtbaar worden van de vrucht van de Geest in onze levens Gods tactiek is om de mensen om je heen aan Jezus te herinneren.

Galaten 5:13-26

13 Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde, 14 want de hele wet is vervuld in één uitspraak: 'Heb uw naaste lief als uzelf.' 15 Maar wanneer u elkaar aanvliegt, pas dan maar op dat u niet door elkaar wordt verslonden. 16 Ik zeg u dus: laat u leiden door de Geest, dan bent u niet gericht op uw eigen begeerten. 17 Wat wij uit onszelf najagen is in strijd met de Geest, en wat de Geest verlangt is in strijd met onszelf. Het een gaat in tegen het ander, dus u kunt niet doen wat u maar wilt. 18 Maar wanneer u door de Geest geleid wordt, bent u niet onderworpen aan de wet. 19 Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: ontucht, zedeloosheid en losbandigheid, 20 afgoderij en toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, 21 afgunst, bras- en slemppartijen, en nog meer van dat soort dingen. Ik

herhaal de waarschuwing die ik u al eerder gaf: wie zich aan deze dingen overgeven, zullen geen deel hebben aan het koninkrijk van God. 22 Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, 23 zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Er is geen wet die daar iets tegen heeft. 24 Wie Christus Jezus toebehoort, heeft zijn eigen natuur met alle hartstocht en begeerte aan het kruis geslagen. 25 Wanneer de Geest ons leven leidt, laten we dan ook de richting volgen die de Geest ons wijst. 26 Laten we elkaar niet uit eigenwaan de voet dwarszetten en elkaar geen kwaad hart toedragen.

Preek

(1)

Het zijn precies negen woorden. Negen woorden die samen een beeld geven van wat het betekent om een mooi mens te zijn! We gaan ons er de komende tijd in verdiepen als gemeente. Ten minste, dat is wat ik hoop, dat we dat samen doen.

Zelf wil ik het in elk geval wel graag. Want ik vind het allemaal prachtige eigenschappen. Maar ik ken mezelf ook wel een beetje. In elk van die eigenschappen ben ik nog een groentje. Ik ben nog maar amper begonnen er in te groeien. En op sommige punten moet ik nog helemaal vanaf het begin beginnen. Geduld is bijvoorbeeld niet mijn sterkste kant. Ik heb dat vakje maar even zwart gemaakt. Ik zou willen dat ik de komende tijd, door te luisteren naar de Bijbelse boodschap over mooi mens zijn, groei in geduld, want ik ben vaak ongeduldig.

Misschien is het goed om allemaal even stil te staan bij de negen eigenschappen en er één uit te kiezen waarvan je zegt: nou, daar kan ik nog wel een beetje groei gebruiken. Kleur dat vakje in uw gedachten dan even zwart...

Maar een van de dingen die we meteen al moeten leren, is dat het niet de bedoeling is dat je er één eigenschap uitpikt en de rest kunt laten zitten. De vrucht van de Geest vormt een geheel. Er wordt ook niet gesproken over een meervoud: 'vruchten van de Geest', maar over een enkelvoud. En we zullen het ook merken: als je wilt groeien in geduld, heb je ook groei in liefde, groei in zachtmoedigheid, groei in zelfbeheersing nodig.

Daarom is het ook goed om al die negen woorden te kennen, ze uit je hoofd te leren en er niet maar een paar uit te pakken die het beste bij je passen. Dat kan trouwens op verschillende manieren, er een paar uitpakken. Je kiest bijvoorbeeld de eigenschappen die met 'vr' beginnen (vreugde, vrede, vriendelijkheid), of met de 'g' (geduld, goedheid, geloof), of met de 'z' (zachtmoedigheid, zelfbeheersing). Maar mijn suggestie is om dit je eerste stap te laten zijn: leer deze negen woorden allemaal uit je hoofd leren, zodat je ze mee kunt dragen in je hart. En laat deze gedachte mogen beklijven: 'Als ik een mooi mens wil zijn, dan gaat het erom dat deze negen eigenschappen in mij groeien: liefde, vrede en vreugde; geduld, vriendelijkheid en goedheid; geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing!'

Ik wil er ook nog iets persoonlijks bij zeggen: ik heb me al een tijdje aangewend om deze negen eigenschappen in de vorm van een gebed me eigen te maken. Dat gaat zo:

Jezus - uw liefde in mij
Jezus - uw vreugde in mij
Jezus - uw vrede in mij
Jezus - uw geduld in mij
Jezus - uw vriendelijkheid in mij
Jezus - uw goedheid in mij
Jezus - uw geloof in mij
Jezus - uw zachtmoedigheid in mij
Jezus - uw zelfbeheersing in mij

Zo probeer ik de vrucht van de Geest me biddend eigen te maken. En in dit gebed gebeuren twee belangrijke dingen. (a) Duidelijk wordt dat Jézus me deze eigenschappen moet geven. Als ik een mooier mens wil worden, dan geloof ik dat ik me moet richten tot de mooiste mens die ooit geleefd heeft, de zoon van God: Jezus! (b) Duidelijk wordt ook dat het niet gaat om liefde of geduld die ik uit mijn tenen moet halen, die ik zelf moet creëren op eigen kracht, maar dat het gaat om de liefde en de vriendelijkheid en de zelfbeheersing van Jezus die van mij worden als ik in hem geloof!

(2)

Maar misschien roept dat al meteen vragen op. In elk geval deze vraag: heb je echt Jezus nodig om te groeien in liefde? Zijn er niet heel veel mensen die zonder dat ze christen zijn, zonder dat ze geloven in God, heel liefdevolle mensen zijn, heel geduldig, heel goed? Ik kan me zelfs voorstellen dat er mensen zijn die zeggen: ik kom buiten de kerk meer liefde tegen dan daarbinnen! En ik kan me voorstellen dat er mensen zijn die het echt fout vinden als je beweert dat je alleen als je in God gelooft een goed mens kunt zijn.

Weet je, dat geloof ik dus ook. Want ik zie het. Ik zie zoveel mensen die Jezus helemaal niet kennen, die niet in God geloven, en misschien nog wel nooit van de heilige Geest hebben gehoord, laat staan van de vrucht van de Geest – en van wie ik toch zeg: wat is dat een liefdevolle man, wat is dat een geduldig mens, wat is zij zachtmoedig!

Maar staat dat dan niet een beetje haaks op wat het christelijk geloof zegt? Nee, ik denk dat dat er helemaal niet haaks op staat. Ménselijk zijn, écht menselijk zijn heeft alles te maken met liefdevol zijn, vrede kennen, geduldig zijn, zachtmoedig zijn. En ook christelijk geloof gaat over mens zijn, menselijk zijn. Jezus is er het bewijs van: hij werd echt méns.

Eén van de claims van het christelijk geloof is dat hoe meer je met Jezus leeft, hoe menselijker je wordt. Je wordt steeds meer echt mens. Als het christendom altijd was zoals ze bedoeld was door de stichter ervan, door Jezus, dan had de kerk een nog veel grotere bijdrage kunnen leveren aan de humaniteit van de menselijke samenleving.

En nu wordt deze preken-serie geen oproep om allemaal maar humanist te worden. Maar deze preken-serie heeft wel als doel om te laten zien dat christenen, als ze datgene in hun leven laten gebeuren wat God op het oog heeft, veel humaner worden, veel menselijker. Christenen vergeten denk ik wel eens een beetje dat Jezus echt mens is geworden. Ik zei al dat Jezus de

mooiste mens is die ooit geleefd heeft, tenminste, dat vind ik, maar dat vinden heel veel mensen, daar hoef je ook niet eens christen voor te zijn, om dat te vinden. Maar ik zeg er nu ook bij: Jezus is de meest échte mens die ooit geleefd heeft. Niemand was humaner dan hij.

Kijk, er is natuurlijk ook verschil, want anders zouden we de christelijke kerk wel kunnen opdoeken en met z'n alleen bijvoorbeeld één groot Humanistisch Verbond sluiten. Maar dat verschil is niet dat een geduldige christen beter zou zijn dan een geduldige niet-christen, of dat een vredelievende gelovige beter zou zijn dan welke andere vredelievende ongelovige dan ook, of dat de liefde van een christen meer waarde zou hebben dan de liefde van een niet-christen. Alle liefde die we hier op aarde ervaren, echte liefde die de ander op het oog heeft, alle liefde is een prachtig geschenk, een Godsgeschenk, of je nu in die God gelooft of niet.

Maar er is wel één verschil, en die zit in de bron, de inspiratiebron. Als je christen bent zul je zeggen: ik put de liefde die ik geef aan een ander uit Jezus (hoewel ik ook weet dat er best heel veel christenen zijn die het nog behoorlijk lastig vinden om dit te zeggen...). Zijn liefde voor mij en voor heel de wereld is de bron vanwaaruit ik de liefde put waarmee ik mensen liefheb. En als je geen volgeling van Jezus bent zul je zeggen: ik vind liefde voor anderen gewoon een heel erg belangrijke waarde in mijn leven, die liefde zit gewoon in mij, of die liefde put ik iets goddelijks dat in ons allemaal zit.

Dat is wel een verschil. Maar ik wil deze keer eigenlijk benadrukken dat als we het over de vrucht van de Geest gaan hebben, en over karaktervorming, dat we dan met een thema aan de gang gaan dat voor ons allemaal heel belangrijk is. Iets waar we alle dagen mee te maken hebben. Heel eenvoudig omdat we allemaal mensen zijn, allemaal mens. En op een heel enkele echte slechterik na wil iedereen in deze wereld graag een mooi mens zijn: echt, authentiek, eerlijk, liefdevol, geduldig, bewogen, moedig. Iedereen wil graag een mooi mens zijn en ik denk dat op volmaakte mensen na (en die ben ik eerlijk gezegd nog nooit tegengekomen) iedereen daar ook mee worstelt, omdat je merkt dat er momenten zijn dat je helemaal niet zo liefdevol, zo vredelievend en zo zachtmoedig bent. Dus voor ieder levend mens zijn de dingen die nu aan de orde komen van grote waarde. Want het gaat over hoe je bent, hoe je omgaat met jezelf, hoe je omgaat met anderen, je collega's, je vrienden, je kinderen, je ouders, je burens.

Laat ik het ook maar even checken: wie heeft er hier helemaal geen behoefte aan om een mooier mens te worden? (...)

(3)

Die negen eigenschappen van de vrucht van de Geest vallen niet zomaar uit de lucht. Ze staan in een brief die in de Bijbel is terecht gekomen. Een brief van een volgeling van Jezus, de apostel Paulus, en die gericht is aan christenen in de eerste eeuw een provincie van Griekenland, Galatië. Daar wil ik nu niet al te veel over uitweiden. Maar het is wel goed om even te zien dat we niet naar een tekst op een wandtegelkje kijken, maar naar een tekst die voorkomt in een breder betoog.

Máár de vrucht van de Geest is... Er wordt met dat woordje een tegenstelling uitgedrukt. De vrucht van de Geest staat tegenover iets anders. Als we dan even een paar verzen teruggaan, komen we in vers 19 deze zin tegen: 'Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: ontucht, zedeloosheid en losbandigheid enzovoort.' Nogal een pittige opsomming van wangedrag waarmee de meesten van ons denk ik niet zo graag worden geïdentificeerd. Gelukkig

gaat het ook niet over ons... Het gaat over de christenen in Galatië, die Griekse provincie in de eerste eeuw na Christus. Je moet je voorstellen dat Paulus in deze brief mensen aanspreekt die nog maar vrij recent tot geloof in Jezus zijn gekomen. En het leven dat ze achter zich lieten was niet altijd een net, burgerlijk en fatsoenlijk leven geweest. Voor heel veel van hen was het een leven geweest waarin ze zich van God noch gebod iets aantrokken, een leven van sex, drugs en rock & roll, een leven waar maar heel weinig moraal in had gezeten. Dat was nu anders, want ze hadden echt een heel nieuw leven gekregen door Jezus, maar heel ver weg was dat oude leven toch ook weer niet. Soms voelden ze zomaar weer de vreemde aantrekkingskracht van dat leven.

Nu is het wel wat misverstandwekkend dat in de vertaling gesproken wordt over 'onze eigen wil'. Dat zou betekenen dat we als we alleen onze eigen wil zouden volgen allemaal elk weekend ladderzat door de straten zouden zwalken en geen verschil zouden maken tussen onze eigen partner en andere vrouwen of mannen. Maar de praktijk wijst uit dat dat niet zo is. Natuurlijk, dat gebeurt wel. Maar er zijn toch ook heel erg veel mensen die van zo'n levensstijl gruwen. Daar hoeft je echt geen christen voor te zijn. Paulus heeft het ook niet over 'onze eigen wil' maar letterlijk over 'de werken van het vlees'. En 'vlees' staat dan niet voor een varkenslapje van de keurslager, maar is een Bijbelse term voor de slechtheid die je in mensen kunt aantreffen en die ook op een weinig fraaie wijze naar buiten kan komen. Die werken van het vlees, die vormen de donkere achtergrond waartegen Paulus het licht van de vrucht van de Geest scherp wil laten afsteken. De lelijkheid van een leven vol overspel en drank, maar ook vol vechtpartijen en gescheld, vol jaloersheid en vijandigheid – die lelijkheid staat in schril contrast met het leven zoals God het bedoelt, een leven vol liefde en vreugde, vol vrede en zelfbeheersing. Die dingen maken een mooi mens van je.

(4)

Wat Paulus dus doet nadat hij even de lelijkheid van een leven zonder enige vorm van moraal heeft laten zien, is dit: hij laat zijn lezers watertanden door te spreken over de vrucht van de Geest. Dat is natuurlijk een prachtig beeld: een vrucht. Helemaal als je eerst die lelijkheid in de ogen gekeken hebt, is het ongelooflijk heerlijk en aantrekkelijk om een prachtige vrucht voorgeschoteld te krijgen. Laten we even watertanden bij het zien van een sinaasappel, een kiwi, een paar druiventrossen.

Het gaat dus om een vrucht: heel aantrekkelijk en heerlijk. Maar er zijn nog wel meer associaties die belangrijk zijn om in beeld te hebben als we ons verdiepen in de vrucht van de Geest. Want als we daar een flink aantal keren bij stil gaan staan, kan er ook maar zo de vraag opkomen: 'Wordt dit niet een nieuwe wet? Een nieuwe last waaronder we gebukt gaan? Wordt de lat hier weer niet heel hoog gelegd, terwijl we toch ook net gelezen hebben: 'wanneer u door de Geest geleid wordt, bent u niet onderworpen aan de wet'? En nu moeten we toch weer presteren: we moeten liefdevoller worden, vreugdevoller worden, zachtmoediger worden...

Maar dan vergeten we dat het gaat over de vrucht van de Geest. En een vrucht heeft tijd nodig om te groeien. De ontwikkeling van een vrucht is onderworpen aan natuurwetten. Ik kan geen vrucht groeien. God geeft groei. Dus we worden direct al door het gebruik van het woord vrucht in de armen van God gedreven: hij geeft de groei. We mogen het laten gebeuren.

Dat leidt aan de andere kant ook weer niet tot een houding van helemaal niks doen. Stel je voor dat je een appelboom wilt kweken, zo eentje waar lekker veel grote appels aan groeien die heerlijk smaken. Dat gaat pas gebeuren als de boom eerst door verschillende fasen heen groeit. Dat kost veel tijd: van een appelpitje dat de grond in gaat, tot de eerste appel die je plukt en die je op kunt eten. Op veel heb je geen invloed. Er kan van alles mis gaan: te weinig regen, te weinig zon, te weinig voeding in de grond, een zware storm, de appelbloesems kunnen kapot vriezen. Maar tegelijk kun je sommige dingen ok wel doen: mest geven, extra water geven, snoeien. Enzovoort.

Zo kun je bij de vrucht van de Geest spreken over de God-factor en de mens-factor. De God-factor houdt in dat de vrucht uiteindelijk echt een geschenk van God is, dat het de Geest is die de vrucht laat greien in je leven. Maar de mens-factor is dat je je wel bewust richt op die vrucht, dat je belemmeringen wegneemt, dat je onkruid weghaalt, dat je op tijd water geeft, dat je ruimte geeft en zorgt dat er voldoende licht is.

Ergens anders gebruikt Paulus dit beeld: 'wij planten en begieten, maar God geeft de groei' (1 Korintiërs 3:7-8). Het is vaak lastig om dat bij elkaar te houden, en dan gaan we óf zelf presteren (en worden we doodmoe) óf we worden volkomen passief en zeggen heel vroom dat God het moet doen. Als de vrucht van de Geest echt tot bloei komt in onze levens is dat allereerst een geschenk van God maar ook onze eigen inspanning speelt een rol.

Dus geen nieuwe wet! Geen nieuwe last! Geen nieuw juk dat ons wordt opgelegd! Iemand zei het zo: Geloven is niet presteren, maar Jezus reflecteren! Daarmee wordt hetzelfde bedoeld: het gaat er om dat we Jezus het werk laten doen, maar daar moeten we dan wel op gericht zijn, er ruimte voor maken.

Want je zou dus aan de andere kant ook kunnen denken: 'Ha, de Geest doet het, de wet heeft afgedaan! Geen geboden meer, geen regels meer! Heerlijk!' Maar dat is niet wat Paulus bedoelt als hij zegt 'wanneer u door de Geest geleid wordt, bent u niet onderworpen aan de wet'. De Geest bevrijdt ons inderdaad van de wet van Mozes, van de wet met vele geboden en verboden waaraan je je moet houden, van de wet van de regels die buiten jou zijn en waar je geen contact mee hebt en waar je je dan toch aan moet houden. Die wet heeft afgedaan. Maar er komt in zeker zin wel een nieuwe wet, namelijk deze: kom dichtbij Jezus, laat je leiden door de Geest, geef van binnen ruimte aan de vrucht van de Geest. En dan zul je merken dat niet op een wettische maar op een goddelijke manier tot stand komt waar het de wet uiteindelijk ook om ging: dat je een mooi mens wordt; dat je het beeld van God gaat vertonen; dat je gaat lijken op Jezus.

Het is dan ook een beetje droge humor als Paulus er vervolgens bij zegt, na de opsomming van de negen eigenschappen: 'Er is geen wet die daar iets tegen heeft...'. Wil je vrij zijn? Prima! Wil je niet langer leven onder de wet? Ook helemaal goed! Maar laat het alternatief dan niet zijn dat je volkomen je eigen gang gaat, maar dat je je laat leiden door de Geest en dat je ruimte maakt voor de vrucht die hij al bezig is tot bloei te brengen in je leven! Er is geen enkele wet die dáár iets tegen heeft!

(5)

Ik ga afronden met wat praktische handreikingen. Ik zou nog wel iets meer over dat thema 'karaktervorming' willen zeggen, maar dat komt een volgende keer wel. Daarom nu drie

praktische handreikingen voor mensen die er wel wat voor voelen om een mooier mens te worden, een mooi mens te zijn, iemand met karakter.

1. Leren Leer deze negen woorden uit je hoofd. Dat is belangrijk, dat we onze gedachten vullen met door God uitgekozen woorden, met door de Geest aangereikte karaktereigenschappen. Nu kan ik me voorstellen dat je zegt: waarom dan nu juist deze negen woorden, waarom dit rijtje? De Bijbel heeft toch nog wel andere rijtjes met andere woorden (zie bijvoorbeeld: Filippenzen 4:8-9; 1 Timoteüs 6:11; 1 Petrus 3:8-9; 2 Petrus 1:3-7). En dat kan ik niet ontkennen. Maar laat ik even een voorbeeld gebruiken. Als we op een receptie zijn met veel mensen, of als we straks na de dienst koffie drinken, en we hebben een gesprekspartner gevonden, dan merk ik dat we heel vaak over de schouder van die gesprekspartner heen kijken omdat even verderop een veel interessantere gesprekspartner staat. Herken je dat? Dat je eigenlijk maar zelden tevreden bent met je gesprekspartner van dat moment? Galaten 5:22-23 is de komende maanden onze gesprekspartner. Heb de moed om je echt eens helemaal op deze ene gesprekspartner te concentreren, en door te gaan met luisteren tot je echt alles gehoord hebt wat gezegd moest worden... Leer dus deze negen woorden uit je hoofd en draag ze mee in je hart.

2. Bidden Bid om de vrucht van de Geest. Gebruik de woorden van het gebed dat ik aan het begin van de preek aanreikte. Jezus, uw liefde in mij... Jezus, uw vreugde in mij... Maak er een gewoonte van om deze woorden dagelijks te bidden. Heus, daar word je niet slechter van. Het kan binnen één minuut.

3. Kijken Als je de vrucht van de Geest, deze negen heilzame woorden, in je hoofd en je hart meedraagt, heb je als het ware ook een geestelijke bril tot je beschikking waardoor je heen kunt kijken in allerlei situaties die je tegenkomt. Kijk eens anders (namelijk vanuit de vrucht van de Geest) naar een conflict waar je midden in zit, naar een collega waarmee de samenwerking heel moeizaam gaat. Kijk in je buurt waar je woont eens rond hoe je daar misschien meer vriendelijkheid zou kunnen brengen. Kijk naar je kinderen, naar je leraren, naar je baas, naar je broeders en zusters in de kerk. Kijk, en vraag je af: wat zou er veranderen als onze omgang werd gekleurd door
een Geest van liefde, vreugde en vrede,
een Geest van geduld, vriendelijkheid en goedheid,
een Geest van geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing...

Gebed: Vader in de hemel, we danken u dat u zo op ons betrokken bent, dat er u heel veel aan gelegen is dat we gevormd worden, dat we gaan lijken op Jezus, uw Zoon. Daarom bidden we of u wilt geven dat we daar ook echt voor open staan, daar geloof voor hebben, dat we als uw schepselen al mooi mensen zijn, maar het ook steeds meer kunnen worden. We ervaren ook dat daar nog veel aan ontbreekt, dat er gebrek aan liefde is in ons leven, gebrek aan zachtmoedigheid, gebrek aan zelfbeheersing. Geef dat ons dat niet moedeloos maakt, maar dat we het gewoon onder ogen zien en ermee naar u toe gaan met het gebed: vorm ons karakter, laat de vrucht van de Geest bloeien zodat we Jezus kunnen uitstralen. Dat vragen we in zijn naam. Amen.

Om over na te denken

Gloria Dei, vivens homo. [De glorie van God is een volledig levend mens.]

-Irenaeus, 2^e eeuw

It is part of the Christian claim that being Christian involves becoming more genuinely human. [Onderdeel van de claim van het christelijke geloof is dat christen-zijn inhoudt dat je meer echt mens wordt.]

-Tom Wright, Surprised by Hope, 2010.

We do not desire a more plentiful harvest of the Spirit's fruit because our salvation is at stake or because we believe God will love us more if we are more fruitful. Instead, our concern is tied to God's mission in the world: God has called us to embody visibly before the world the reconciliation that God desires for *all* creation. [We verlangen niet naar een overvloediger oogst van de vrucht van de Geest omdat onze redding op het spel staat of omdat we geloven dat God meer van ons zal houden als we meer vrucht dragen. In plaats daarvan is onze zorg verbonden met Gods missie in deze wereld: God heeft ons geroepen om de verzoening waar God naar verlangt voor heel de schepping voor de wereld zichtbaar te belichamen.]

-Philip D. Kenneson, Life on the Vine. Cultivating the Fruit of the Spirit in Christian Community, 1999.

Het christendom is het 'goede nieuws' dat schoonheid, waarheid en goedheid te vinden zijn in een persoon.

-Frank Viola en Leonard Sweet, Het Jezusmanifest. Terug naar de kern van het christendom, 2011.

Wanneer een boom goed is, dan zijn ook zijn vruchten goed. Is een boom daarentegen slecht, dan zijn ook zijn vruchten slecht. Want aan de vruchten herkent men de boom.

-Jezus in Matteüs 12 vers 33.

Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken. Als iemand in mij blijft en ik in hem, zal hij veel vrucht dragen. Maar zonder mij kun je niets doen.

-Jezus in Johannes 15:5

Gespreksvragen

1. Wat doet het met je als tegen je gezegd wordt: 'Je bent een mooi mens!' Hoe reageer je daar op?
2. Welke van de negen eigenschappen van de vrucht van de Geest is bij jou het minst ontwikkeld? Hoe zou daar verandering in kunnen komen?
3. Heb je de negen eigenschappen van de vrucht van de Geest al uit je hoofd geleerd? Zo ja, wat vind je daar waardevol aan? Zo nee, wat maakt het dat je dat niet doet?
4. Bekijk en bespreek enkele andere 'rijtjes' uit het Nieuwe Testament: Filippenzen 4:8-9; 1 Timoteüs 6:11; 1 Petrus 3:8-9; 2 Petrus 1:3-7.
5. Hoe ga je proberen om in je alledaagse leven gericht te zijn op groei in de vrucht van de Geest?
6. Hoe zie jij de verhouding tussen de God-factor en de mens-factor als het gaat om karaktervorming?
7. Bespreek een of meer van de citaten die hierboven in het grijze vak staan.
8. Welk voornemen maak je waardoor je je toewijdt aan Gods verlangen dat de vrucht van de Geest in jouw leven (meer) tot bloei komt?

Handreiking voor de liturgie

Liedboek voor de kerken Gezang 215 'Christus onze Heer verrees'

Gebed

Schriftlezing: Galaten 5:13-26

Kerkboek Gezang 103:1,5,6,9 'O, Schepper Geest'

Preek

Gebed

Psalm 1:1,2

Het evangelie van Gods wet: Psalm 119:145-148;159-160;171-172

Psalm 119:60

Voorbeden

Collecte

Kerkboek Gezang 141 'Dankt, dankt nu allen God'